

Uitgeschreven tekst bij hoofdstuk 1 Opdracht 16

Waarom brabbelen we tegen baby's?

www.youtube.com/watch?v=R7Dj7txqGtg

Eos Wetenschap

Duur fragment: 3:50 minuten

Gepubliceerd: 16 oktober 2013

Reinout Verbeke (RV):

Wat is de rol van *motherese*, zoals ze dat noemen, die brabbeltaal in het begin van onze levensjaren, die op ons afkomt van vader en moeder, wat is de rol daarvan, want dat is bijna muziek.

Henkjan Honing (HH):

Ja, dat is theorie 6. Theorie 6 die zegt van dat dat eigenlijk de tekenen zijn van dat we eigenlijk eh ... dat muziek misschien weleens een voorloper van ... van taal zou kunnen zijn. En *motherese* is het taaltje dat ouders tegen kinderen praten, maar ook verliefden onder elkaar doen maar ook mensen tegen honden: 'Da doo doo doo doo da da da da ...' Dat is een heel raar taaltje, daar is veel onderzoek naar gedaan, dat heet *infant directed speech* en het taaltje is eigenlijk, het lijkt veel meer op muziek dan op taal. Het is heel melodisch, veel grotere toonsprongen, het is heel ritmisch, veel dynamische accenten erin, dus het is eigenlijk een muziektaaltje, maar zonder de woordbetekenis zoals we die uit taal kennen.

En er zijn een aantal onderzoekers die suggereren dat – en ik vind dat een heel aantrekkelijke – dat dat nog een overblijver is van een soort wat ze dan prototaal noemen, wat je eigenlijk protomuziek moet noemen, de voorloper van taal, een betekenisvolle, holistisch soort communicatiesysteem, wat niet erom gaat van dit is lekker of nou moet je je mond houden of echt niet in de zin van betekenis, maar meer van eh, 'Gaat het goed met je?' of 'Geen zorgen, er is allemaal niks aan de hand'. Het is meer een emotionele taal, dus een taal van de emotie. Niet met woorden en betekenissen, maar meer emotionele betekenissen: 'Oeuh, oeuh ...' Je kent ... iedereen kent voorbeelden van dat soort, we kunnen meteen oppikken – ongeacht of je Chinees of Japans bent – wat daarmee bedoeld wordt. En als je naar die taal kijkt, die ... daar zijn hele archieven van, dat is fascinerend om naar te luisteren, van Chinese ouders, Koreaanse ouders, Franse ouders die met hun kinderen praten. Dan kan je horen wat er aan de hand is, of iets geruststellends is, of dat het is van 'Pas op', kan je eigenlijk alleen maar uit die intonatie, uit die melodietjes oppikken. En dat is dat idee van *motherese*, van dat dat misschien de overblijfselen zijn van de taal, of de muziektaal die aan onze taal is voorafgegaan. Steven Mithen, dat is een van de auteurs die dat heel mooi opgeschreven heeft in zijn boek *The Singing Neanderthals*.

Marc Leman (ML):

U illustreert perfect wat ik daarnet kom te zeggen, dat *motherese*, ja, waarom doe je dat? Ja, om een respons uit te lokken bij de ander, zodanig dat je dus eigenlijk een moment krijgt van interactie tussen de vader en de moeder en de baby.

RV: Een sociaal signaal, als het ware.

HH: En wat is, je moet, iedereen heeft wel die ervaring, als je dat, ik doe het vaak ook op de een of andere manier, als je boven een kinderwagen, ik heb zelf geen kinderen, maar als iemand een kinderwagen heeft en je gaat erboven en je doet 'dadadada', dan is het 'jaaaa', doen die gezichtjes, die vinden dat prachtig, dus die vinden, op de een of andere manier is dat ontzettend motiverend. En de vraag blijft – en daar hebben we geen antwoord op – waarom is muziek, of dat soort expressie, nou zo motiverend voor die kinderen? Wat is daar de noodzaak van?

ML: Ja, gewoon, omdat ze meegetrokken worden in de interactie.

HH: Maar waarom is dat zo belangrijk?

ML: Dat is belangrijk om te overleven. Een kind die dat niet kan, ja die krijgt geen eten, of die krijgt geen aandacht, die gaat cognitieve disfuncties ontwikkelen.

HH: Maar waarom doen ze dat dan als je 'dadadada' wel doet, dan hebben ze dat wel, maar waarom doen ze dat dan niet als je gewoon zegt van: 'Lig je hier lekker in je bedje?', dan heb je geen enkele reactie.

ML: Nee, omdat je dan niet meetrekt. Er zit niets in jouw auditieve signaal dat expressief is.

HH: Waarom trekt muziek nou meer mee dan taal?

ML: Omdat het expressief is.

HH: Oké. Misschien zijn we het wel eens.